

Miha Tamás

Nem baj, hogy a non-profit szervezeteket az önállóság irányába terelik, és felelős gazdálkodásra kényszerítik – mondja a civil szervezetek kommunikációjával foglalkozó Human Dialog Kft. ügyvezetője.

Lendvai Ildikó, az MSZP politikusja szerint a hónap elején nyilvánosságra hozott új civil törvény tervezete megnyirbálja a szektor függetlenségét, s a 28 ezer alapítvány és 51 ezer társadalmi szervezet közül csak minden tizedik maradhat meg. A másik oldalon viszont azzal érvelnek, hogy túl sok szervezet szakosodott az állami támogatások és az egy százalékos adófelajánlások lenyúlására. Ön hogyan vélekedik a törvénytervezetről?

– A civil szektornak mesterségesen életben tartott dinoszauruszok és kellemetlen kullancsok helyett szorgos méhekre és jó pr-ral rendelkező mókusokra van szükség-

ge. De fordítsuk komolyra a szót! Korszerű gondolkodásmód, tiszta és professzionális működés, önálló forrásteremtés: ezek sajnos, ma száznál is kevesebb non-profit szervezetre igazak. A törvénytervezet tudatosan vállalt célja, hogy a megtisztulás mellett a civileket kivégeze az állami inkubátorból, s valamilyen módon az önfenntartás irányába mozdítsa el őket. Ezzel egyet lehet érteni. Ha az önállóságon túl a működési feltételeik is javulnának, például adománygyűjtő leveleiket – Ausztriához hasonlóan – a posta kedvezménytel kézbesítené, akkor érdemes változtatni.

– Csak azokat a közhasznú szervezeteket ismernék el, amelyeknek az előző két lezárt üzleti év vonatkozásában az éves bevétele meghaladja az 1 millió forintot vagy az összesített adózás utáni eredménye nem negatív. Mondhatni, for-profit feltételeket támasztanak irányukban. Hogyan szelektálja ez az életképességi feltétel a szektort?

– A civil szervezetek ne attól legyenek non-profitok, és mi ne azért legyünk büszkéek rájuk, mert a bizonytalanságból és a mutyizásból próbálnak megélni. Abban szabadna csak különbözniük a cégektől, hogy náluk a nyereséget nem a tulajdonos teszi zsebre, hanem azt a vállalt társadalmi célra és átlátható működésükre költik. A napi munkában azonban legalább olyan tudatossággal működjenek, mint for-profit társaik. Legyen üzleti terük, tudatos forrás-

teremtő tevékenységük, saját domain nevük és igényes megjelenésük. Ha keresik őket, vegyék fel a telefont, és legyenek logikus érveik azok számára, akik támogatni szeretnék őket. Ezeknek a feltételeknek a teljesítése nem csak pénzkérdés. A szelekció elindul, sok kis alibi szervezet megszűnik. Ha transzparens, nyugati módon szerveződik újra a szektor, az a társadalom javára válik.

– A 2012-es számok még nem ismertek, az viszont biztos, hogy az állam nagyobb beleszólást akar a civileknek szánt néhány milliárd forint elosztásába. A forrásokról döntő Nemzeti Együttműködési Alapban háttérbe kerülnek a non-profit delegáltak, s a kormány, az illetékes parlamenti bizottság és a miniszteri küldöttek lesznek kétharmados többségben. Indokolt ez az erős állami kontroll?

– Eddig a civil többség ellenére sem volt hatékony a rendszer. Az pedig hamar kiderül, lesz-e objektív szakmaiság, vagy „minden szentnek a maga alapítványa felé hajlik a keze”. A Nemzeti Együttműködési Alap határozott célja, hogy kiemelten támogassa a kárpát-medencei magyarság összefogását. Ez nemes cél, de emellett maradjon tere a határon belüli ügyeknek is! Az 1 százaléknyi szja-juttatás rendszere is módosulhatna annyiban, hogy Lengyelországhoz hasonlóan a felajánlók a kiválasztott szervezet felé dönthessenek anonimitásuk feloldásáról, hogy a szervezet felvehesse velük a kapcsolatot, megköszönhesse nekik a támogatást, és további együttműködésre ösztönözze őket. Ily módon növekedhetne a támogatói elköteleződés.

– Mit gondol arról, hogy a kormány más területen is kontrollálná a folyamatokat, például az állam eladósodottságát illetően, visszamenőleg is felelősségre vonnák a politikai vezetőket?

– Néhány év elég volt ahhoz, hogy megismétlődjön az 1989 előtti súlyos gazdaságpolitikai hiba és az ország újra nyakig úszson az adósságban, ez kiábrándító. Ezek után azt is komoly eredménynek tartanám, ha ezentúl tényleg kőbe vésett konszenzus és elszámoltathatóság alakulna ki a mindenkorai kormányok felelősségét illetően, és újabb tíz év múlva nem megint ugyanitt tartanánk. Én a múlt felhánytorgatásánál sokkal fontosabbnak tartom egy megfelelő jövő megteremtését.

NÉVJEGY

43 éves, nős, 2 gyermeke van

Végzettsége: reklámszakember (Külkereskedelmi Főiskola)

Kedvencek

Könyv › Friedrich Dürrenmatt: Az ígéret
Zene › The Transform Quintet

Film › Brazil

Hobbi › kulturális weboldalak fejlesztése

CSEKE HAJNALKA

FOTÓ: PINTER LÉÓ